

Κορτές. Ὁ δούλος ἔσπειρε τοὺς τρεῖς τούτους κόκκους, καὶ ἔπειτα τοὺς τρεῖς ἐξ αὐτῶν βλαστήσαντας στάχρας, καὶ οὕτως ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐπληθύνθη ὁ ἀγνωστος εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας σίτος.

**

Τὸ ἐπόμενον ποίημα ἐγράφη κατὰ Μάρτιον τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου καὶ ἐδημοσιώθη ἐν τῇ Κορίνθῃ, συνοδευθὲν δι' ἐπιστολῆς τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ πρὸς τὸν γηραιὸν διδάσκαλον κ. Π. Χιώτην, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τ' ἀκόλουθα: «Ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δίδει εἰς τὴν ἐπάνοδον τῶν χελιδόνων σημασίαν πολλὴ σπουδαιοτέραν ἐκείνης, τὴν ὅποιαν συνήθως δίδουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι. Τὸ χαριέστατον τοῦτο πτηνὸν δὲν ἦτο μόνον διὰ τὸν Ἕλληνα ὁ πρόδρομος τοῦ ἔαρος, ὁ ἄγγελος τῆς χαρᾶς, ὁ παλαιὸς οἰκογενειακὸς φίλος, ἀλλ' ἦτο καὶ τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν κατὰ τῶν προαιωνίων ἐχθρῶν μας. Διὰ τοῦτο ἡ δημοτικὴ ποίησις ἐξέμνησε τὴν ἐπάνοδον τῶν χελιδόνων περιπαθίστατα διὰ τοῦτο τὸ γλυκύφωνον πτηνὸν ἐθεωρεῖτο καὶ θεωρεῖται ὡς ἱερὸν, ἀφίνεται δὲ ἐλευθέρων νὰ κίτῃ τὴν φωλεάν του εἴτε ἐν τοῖς ναοῖς, εἴτε ἐν ταῖς οἰκίαις, χωρὶς ποτε νὰ παρενοχλῆται παρ' οὐδενός· διὰ τοῦτο ὁ ἐν πολέμῳ πίπτων μαχητὴς διέταττε τοὺς συμμαχητὰς ν' ἀφίνωσι θυρεῖδα ἀνοικτὴν εἰς τὸν τάφον του, ὅπως ἐκεῖθεν ἐλευθέρως εἰσέρχεται ἡ φίλη χελιδὼν καὶ ἀναγγέλλῃ εἰς τὸν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντα τὴν ἔλευσιν τῆς ἀνοίξεως, καὶ μετὰ τῆς ἀνοίξεως τὸ κελιάδιμα τῶν κλέφτικων πυροβόλων καὶ τὴν κλαγγὴν τῶν ἐθνικῶν ὄπλων.

«Ὅλα ταῦτα τὰ γνωρίζεις, καὶ δὲν προσμένεις θεδαίως νὰ τὰ μάθῃς παρ' ἐμοῦ. ἠθέλησα μόνον νὰ σοῦ εἰπῶ διὰ τὴν χελιδὼν μοι ἐπέπνευσε τὴν ἄβηθ τὴν ὅποιαν σοῦ ἀποστέλλω καὶ διὰ τὴν, ἐν ταῖς σημεριναῖς τοῦ ἔθνους περιστάσει, τὸ παρῆστος ὡς ἀγγελιαφόρον τῶν ἐγκαρδιῶν πόθων μας.»

Σ. τ. Δ.

Ἡ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΙΑ Ἡ ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Καλῶς μὰς ἤλθες ἄκανο, πουλί χαριτωμένο,
Καλῶς μὰς ἤλθες τοῦ Μαρτιοῦ πρωτόλουδου λουλουδι!
Μὲ πόση νᾶξεραι κρυφὴ λαχτάρα περιμένω
Ν' ἀκούσω μὲς ἔς τὰ σύννεφα τὸ πρῶτό σου τραγοῦδι!
Τώρα συνείθισα ὁ πτωχὸς νὰ βλέπω κάθε μέρα
Χαραῖς κ' ἐλπίδαις νὰ πετοῦν, νὰ πνίγωνται ἔς τὸ βέμμα
Τοῦ χρόνου τ' ἀνυπότακτου, πᾶντ' ἀνόμα μῆμμα
Μοῦ φαίνεται ὅτι σὲ θεωρῶ νὰ σχίξῃς τὸν αἰθέρα
Μὲ τὰ σπαθᾶτά σου φτερά... Γλυκὸ μου χελιδόνι,
Μὰς ἔφερες καλοκαιριά;... Ὁψιμο θάλλῃ χιόνι;...

Μὰς ἔπιασε λιγοψυχία, πουλί ξενιτεμένο,
Καὶ νόστα κ' ἀποκάρωμα... Κανείς μας δὲν ἀκούει
Τοῦ γείτονα τ' ἀπόφωνα... τὸ αἶμα πετρωμένο
Ἐπὶ τὴν κλειδωμένη μας καρδίᾳ, πουλάκι μου, δὲν κρούει
Πόθος κανεῖς, οὐτ' ὄνειρα... Δὲ νεύεται ἡ ψυχὴ μας
Παρὰ καθάρους οὐρανοῦς, ἀστροφαιγιᾶς καὶ κύματα
Χωρὶς ἀφροῦς νὰ ἔψυχοῦν ἔς ἐπιγάλα μνήματα!
Καθὼς ἡ νεκροθάλασσα κ' ἡ ἄκαρπ' ἡ ζωὴ μας
Ἐχει θουδὸ παραθαρμῶ... Ριὰ μὴ στιγμὴ φουσκώνει,
Ἐσπρᾶ τὰ φύκη τὰ νεκρὰ κ' ὕστερα μαρμαράνει.

Πέτα, πουλάκι μου, γοργά, μὴ θαρρῆς τὸ δρόμο.
Κι' ἂν εὕρῃς σιέπη πτωχικὴ καὶ πλοῦσιο παραθύρι
Κλειστὸ σὰ μάτι θάρπυνο, δίπλωσ' εὐθὺς ἔς τὸ ὄμο
Τὰ χρυσοπράσινα φτερά καὶ γίνου ἐπιπητήρι...
Καὶ πῆς ὅτ' ἦλθ' ἡ ἀνοῖξι, κ' ὅτ' ἀνοῖξι δὲν εἶναι
Νὰ κλαδοῦν οἱ πέριχοι σιμὰ ἔς τὴν σαστικιά τους
Οὔτε νὰ νανουρίζουνε τ' ἀθρόναι τῆ φωλιά τους.
Δὲν εἶναι γάρφαρα νερά, ὄχι, πουλί, δὲν εἶναι
Οὔτε φλογέρα πιστικοῦ, οὔτε γλωρὰ τριφύλλια...
Πῆς ὅτ' ἐδῶ τὴν ἀνοῖξι τὴ φέρνονυ καρουφύλλια...

Κι' ἂν ἔς τὴ φωνὴ σου τὴ γλυκεῖα δὲ σηκωθοῦν οἱ ἐνοῦχοι,
Πᾶρε, πουλάκι μου, φτερό, καθῆς πηλὰ λημέρια.
Σύρε νὰ ἰδῆς τὸν Ὀλυμπο, τὴν Γκιώνα, τὸ Βελούχι,
Χαιρέτισε τὴ Διάνουρα καὶ φωνᾶς ὡς τ' ἀστέρια.

Κι' ἂν μείνῃ ἡ Κιάφα ἀκίνητη κ' ὁ βράχος τοῦ Ζαλόγγου
Δὲ θυμηθῇ τὸ ζωντανό, τὸν ἄγριο καταρράχη
Ποῦ ἐπάνωθι τοῦ ἐμοῦγκρισε... Ἄν μὲς τὸ Κούγγι ἡ στάχη
Τοῦ Σαμουὴλ δὲ θερμαθῇ, κ' ἂν τὰ κληριά τοῦ λόγγου
Δὲ φορτωθοῦν μὲ πλάμπουρα καὶ δὲ σεισθῇ ἡ Χειμάρα,
Φύγε, πουλί μου, γρήγορα κ' εἶναι Θεοῦ κατάρα...

Καὶ τὸ πουλί ἀνυπόμονο, γοργὸ σὰν τὴν ἐλπίδα
Ἀρπάζει ἀπὸ τὸν ἥλιο μὰς μιά λάμψι, μίαν ἀχτίδα
Ριὰ νὰ τὴν ἔχῃ συντροφιά ἔς τὸ σκοτεινὸ τοῦ δρόμο,
Καὶ χάνεται μισουρανής... Πῆς μου γιατί μὲ τρόμο
Τὸ γυρίμαζ σου καρτερῶ, γλυκὸ μου χελιδόνι;...
Θὰ νᾶχουμε καλοκαιριά;... Ὁψιμο θάλλῃ χιόνι;...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἄν θέλῃς νὰ μείνῃ κρυφὸν τὸ μυστικόν
σου, μὴ τὸ εἶπῃς εἰς κἀνένα, διότι πῶς θέλεις ὁ
ξένος νὰ ἦνε διὰ τὰς ὑποθέσεις σου μάλλον ἐχέ-
μιθος παρὰ σύ; Ἡ ἐκμυστήρευσις σου εἶνε ἤδη
δι' αὐτὸν ἐν κακὸν παράδειγμα καὶ μία δικαιο-
λόγησις. (G. Farcy.)

* * Ὅμιλοι ὡς φρονεῖς, διατάσσει ἡ ἀρετὴ. Μὴ
λέγε ὅλα ὅσα σκέπτεσαι, παραγγέλλει ἡ φρό-
νησις. Αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις περικλείουσιν ὀ-
λόκληρον πλοῦτον σοφίας πρὸς χρῆσιν τοῦ
βίου. (Zschokke.)

* * Τὸ ἀνάγνωσμα ὅπερ σοὶ ὑψοῖ τὴν διάνοιαν
καὶ σοὶ ἐμπνεῖται εὐγενῆ καὶ ἀβρῆνωπὰ αἰσθήματα,
μὴ ζῆτει ἄλλον κανόνα ἢνα τὸ κρίνης' εἶνε κα-
λὸν καὶ χειρὸς καλλιτέχου. (La Bruyere.)

* * Λέγε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ λέγε
αὐτὴν μετὰ τρόπου εὐαρέστου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε
εἰκονογραφία, ὁ δὲ τρόπος, καθ' ὃν ἐκφέρεται,
εἶνε τὸ πλαίσιον τὸ συντελοῦν εἰς αὐξήσιν τῆς
καλλονῆς τῆς εἰκονογραφίας.

* * Ὁ φιλάργυρος ὁμοιάζει πρὸς τὸν χοῖρον,
ὅστις χρησιμεύει μόνον ὅταν σφαγῇ.

* * Τὸν ἥλιον ὡς καὶ τὸν θάνατον οὐδέποτε
ἀσακρδαμυκτὶ ἀτενίζομεν.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διατήρησις τοῦ κρέατος.

Κόψον τὸ κρέας εἰς τεμάχια μιᾶς, ἢ, τὸ πολὺ,
μιάς καὶ ἡμισείας δακάδος, θῆς αὐτὰ ἐντὸς χύ-
τρας πηλίνης ἢ κάδου ξυλίνου, λάβε δ' ἔπειτα
ἄνθρακα ἀρτίως διαπυρωθέντα καὶ κοπανισμέ-
νον εἰς κόνιν, ἐκ χονδρῶν μορίων, καὶ πασπάλι-
σον τὸ κρέας ἕως νὰ σκεπασθῇ καλῶς. Οὕτω
διατηρεῖται τὸ κρέας ὑπὲρ τὴν ἐβδομάδα, εἰ
καὶ ἐν ὥρᾳ θέρους καὶ μεγάλου καύσωνος μετὰ
μίαν ἐβδομάδα τὸ εὐρίσκεις νωπὸν, ὡς ἂν τὸ ἐ-
λάμβανες ἀπὸ τοῦ κρεοπώλου κατ' ἐκείνην τὴν
ὥραν. Σημείωσαι, ὅτι ἡ κόνις τῶν ἀνθράκων
φράττει τὸν ἀέρα καὶ ἐμποδίζει τὴν σήψιν, ὥ-
στε ὅσον παχύτερον εἶνε τὸ στρώμα τῆς κόνεως
(δύο ἢ τριῶν δακτύλων), τοσοῦτον ἀσφαλεστέρα
καθίσταται ἡ διατήρησις.